

Un Censal i un Testament
de l'arxiu parroquial
de Santa Pau

Francesc Grabolosa i Roura

Aquests dos documents procedents de l'Arxiu parroquial de Santa Pau són recull d'una necessària transcripció i primer treball, com a base de futurs treballs d'investigació més amplis. Però també hi ha un comú denominador: la Confraria de la Capella de Sant Simpli de Sant Martí de Santa Pau. Aquest tipus d'organització laica amb, elements eclesiàstics no es gens coneguda a les nostres contrades.

Una confraria era l'associació de fidels construïda per l'exercici d'obres de pietat i de caritat, per incrementar el culte públic del propi patró. Els seus membres no pronuncien vots ni viuen en comunitat.

La capella de Sant Simpli podria ésser dins l'església de Sant Martí o potser en un altre lloc, però ho desconeixem. Al final del segon document es parla d'una parròquia de Sant Martí; el paràgraf diu: ITEM LEGO FIREDERA DICTE PARROCHIE SANCTI MARTINI UNAM QUARTERIAM DE MESTAI/... Potser és un lapsus de l'escrivà, però si no ho fos seria un altre punt en pro de la teoria de la parroquialitat de Sant Martí. Aleshores la capella de Sant Simpli podria ésser dintre de la parròquia, però fora del recinte eclesial de Sant Martí. Tot plegat no són res més que teories. Un altre aspecte important, és la figura de Bernat de Balbs "venerabilis domicellus". Aquest títol dóna la sensació d'un personatge important. Segons Culla, aquesta família es deuria traslladar a Sant Aniol de Finestres, originaris de Bas. Es troba a Mandina de Peguera, senyora del Castell del Coll, el 5 d'agost de 1419, que renuncià a favor

de Bernat de Balbs, de la parròquia de Sant Aniol de Finestres les dècimes que aquest havia de satisfer a la parròquia de S. Andreu del Coll. El primer document és còpia d'un censal, la transcripció no és molt bona i, segons la lletra utilitzada, el podríem datar de finals del segle XV o ja en els principis del XVI. És un paper formant un petit quadern. En canvi el testament, o sigui el segon document, és pergamí.

Del primer document comencem a comentar quelcom, diu el censal de Beatriu de Ribelles baronessa de Santa Pau, esposa del noble Hug Ademar, que morí a Catània el mateix any de la datació del document (1393). Beatriu de Ribelles procedeix del castell de Ribelles (Noguera), del comtat d'Urgell. Els primers personatges coneguts de la seva família són els germans Gombau I de Ribelles i Ramon de Ribelles el 1072. Hug Ademar, era fill de Ponç i Sibila. Heretà les possessions de Catalunya i Sardenya. La reina li vengué en alou el domini directe dels castells i baronia de Santa Pau, Finestres i Sant Aniol de Finestres (1364). Va tenir nou fills. Ramon Ademar, sagristà de Lleida, morí el 1399. Pons Ademar serà l'hereu de la baronia, però també morí el 1395, passant l'herència a Hug Ademar, fill segon, que havia heretat la baronia de Mosset, i en morir el seu germà Ponç V, la baronia de Santa Pau; fou conseller camarlenc de l'infant Martí i el seu fill Martí el Jove. Actuà en diversos fets guerrers a Sicília. Rebé en alou la baronia de Castellfollit de la Roca el 1396. Pere d'Empúries li vengué el castell de Vinça el 1398. Casat amb Elionor de Perellós, vídua de Dalmau de Queralt, tingué una sola filla. El succeí el seu germà Galceran I. Morí el 1398 a Sicília.

En el censal que aquí transcrivim, cal fer notar alguns punts: en primer lloc, dóna 80 florins d'or Aragonès i "de bon pes" al altar de Sant Esteve de Sant Martí. Parla d'un hospici on habita Joan de Sales a Sant Andreu de Sobrerroca. Algunes cases rebien el nom d'hospici i no era per la seva funció social. Mes endavant surt l'Arnau de Riera. Aquest personatge ja l'havien tractat en un altre treball titulat: Un Hospital a Santa Pau en el segle XV. En aquell estudi, el tal Arnau de Riera vo-

lia instituir un hospital per a pobres, fora de la vila vella; a més, ja localitzàvem la seva possible situació. Però en censal, aquest tal Riera no especifica el seu destí, i dóna la possibilitat de confusió amb una masia. També a Pere Vila li dóna una quantitat per a un hospital que està en la vila vella, igual que el tal Riera, per tant, també es pot confondre. Podríem treure una solució bastant hipotètica, que seria l'existència d'un hospital a la vila vella. Fins ara només coneixem el de fora de la vila antiga. Beatriu ven també, a la confraria de Sant Esteve de Sant Martí, 52 sous i 8 diners a raó de 8 diners per lliura anyal, sense cap servei senyorial, juntament amb el que assigna sobre el castell de Finestres, tot en lliure i franc alou, immunitza de tota guerra "marca". Els ecònoms Pere de Basa i Guillem Plana són els encarregats d'això. En la segona part del document podem veure els resultats al cap d'un any.

En el segon document, Struclia, esposa del difunt Pere de Bellaguarda de la parròquia de Santa Maria dels Arcs, aleshores, parròquia de Santa Pau, i datat a la capella de Sant Simpli. Nomena manumissors a Pere de Colello i Bernat de Cros. La primera clàusula és que sigui enterrada als Arcs, i en el presbiteri. Han de celebrar-hi misses per ella i tots els difunts. Dóna ornaments a l'altar de Sant Simpli amb 12 diners; i als de Sant Miquel de la Cot el mateix.

A la confraria de l'altar de Sant Esteve de Sant Martí, 3 sous. Anna Masjoana de la parròquia dels Arcs, una Burellam. Es tracta d'una túnica de llana negra o molt fosca de color, que s'usava per a fer hàbits, capots i cotes. Era força grossera. També dóna a la bacina, 12 sous. A Pere Collell de Vall, una olla de coure; a Sant Martí, una quartera de mestall; al Casal del Sellent, una altra. També dóna altres coses de menys importància, i tot el que resta ho dóna a Sant Simpli. Data a les cases de la capella de Sant Simpli l'1 de desembre de 1399.

Això ha estat un petit resum de la documentació transcrita de l'Arxiu de Santa Pau, amb un afany de divulgació de noves dades, per a ampliar la nostra història, recollint petites notícies que poden cristallitzar amb una història més completa.

BIBLIOGRAFIA

- Santa Pau i la seva Baronia, per Ramon Grabolosa. Edit. Montblanc Granollers, 1970
- El Règim Senyorial a Olot, per Francesc Caula. Olot 1935.
- Gran Enciclopèdia Catalana. Edicions 62 Barcelona.
- Diccionari Alcover Moll.

DOCUMENTS

Noverint universi Quod nos Beatrix uxor nobili viri/ Domini Ugonis Ademar militi homini quondam Castri de Fenetris/ et vallis de Sancta Pace de procuratorix legitime constitute simul et/ in solum cum nobili Raymundo Adamar sacriste cum Illerdense filio/ nostro et dicti quondam viri nostri a nobili Poncio Adamar co/ muni et dicto quondam nobili viro nostro ae ipsius quondam nobilis viri nostri/ herede universalis pro et de dicta procuracione constat quodam/público instrumeto concedo Barchinone nona die mensis october anno/ proxime lapso herentes in dicta procuracione plenum posse ad in frascripta/ et plura alia per agenda Attendentes nos et procuratrix/ dicti nobilis viri nostri quondam mutuo recepisse de bonis... ins/ titute in altari Sancti Stephani sito infra ecclesiam Santi Martini val-/lis de Sancta Pace ex una posse quos tamen in comodo et necesita/tibus dicti nobilis viri nostri per ut prim infra sribitur octua-/ginta florcons auri dex Aragonia currentes et boni ponderis ex/ quibus vadibimus seu exsoluimus Johanni de Salice damno nunc/conmoranti in hospicio de Iupparia parrochie Santi Andres Supraroca ter/mini dictis Castri de Fenestris in solitum priorata illius previ sive/ mancos penve quantitatis pro qua ab ipso eminus quondam eius sciant/ vovatum marciam de tenere azarere novus quadraginta florcons/Item ab alia posse solvimus ipsis octuaginta florenis i ambo de podiolo de Claperiis quos ab ipso/ muruota fiamus pro negociis neufariis dicti quondam nobilis reli/duos quadraginta floeos. Item Runmus et Joanne Ferrari/ qui ipsos de bonis Stratis tenebat et quos expendimus in/ viatico quod feuimus quondam ivimus apud locum de lacuna visum Beatricem filiam nostram carissimam triginta quinque floeos auri de Aragonia Preterea etiam huimus de bonis iam dictis quos venerabilis Bernardus de Balbis domicellus pro nobis mutuatus fuit a Petro de Bassa olim pro cunte dicte Marie et inde/cum ... se redditurum ipsos obligavit et quos nos expedimus/ in necessitatibus dices nobilis quondam viri nostri quadraginta /floeos auri de Aragonia que quidem

peccunie quantitates pro ut/ supra sirigillatim tanguntur et
stribantur sumam capiunt in /universo centum quinquaginta
floreos auri de Aragonia ex/ quibus seu in solutum quarum per
rata Petrus ça Bassa ple et/ recuperunt quos dictus nobilis
quondam mandavit eisdem solvi/ et tradi nomine dicte Stratie
et in solutum per rata predecessorum/ a personis infrascriptis
quantitates peccunios infra scriptas videlicet/ Ab Arnaldi Riera
vallis Sancti Martini qui ipsos solvit pro pacis sive ospicio
quod/ habet in villam veterem dicte popule quadraginta solidos
barchinone. Item a Petro/ de Villa dicte vallis per ie pro hos-
picio quod habet in dicta villa veteri viginti solis et a/ Petro de
Granoleda et de fagia in quibus dicto nobili quondam teneba-
tur pro intrata sive laudimis dicti mansi de Fagia sexaginta seu
solidos que quidem/preccio quantitates in solutum seu satis-
faccionem predictam per vos dictos Petrum de Bassa et Gui-
llemum de Plana none quo supra recuperate attendunt seu ca/
piunt sumam in universo sex libras et se solidos barchinone de
terno et sich quoc/quaty dictis receptis per nos nostrem quo
suppra factis una cum remperatis per/ dictos Petrus sa Bassa
et Guillelmus de Plana factys nomine quo supra incunsum/
exitit et est verum quod dominus nobilis noster quodam et do-
minus eius ... tenentur/ ipsi Stries quos receperunt plus quam
refunderunt seu satisfuerunt et quos/ ipsa Stratricia debet hera
et recuperare de bonis dicti quondam viri nostri seu dicti/ sui
universalis heredis soptuaginta octo libre et decem novem so-
lidos mo/vere Barchinone de terno ex quibus et pro quibus
anima dicti defeneti apud/ Deum onerata existit volentes igitur
ac cupientes quantum sollimus toty viri/bus annem ipsius no-
bilis viri nostri quondam que pro his ut premitis apud Deum or/
nata existit ex penis purgatoris alleviare. Attendentes actum
fuisse et conventum et in pactum deductum inter nos ex posse
una et vos dioctos Bertran/ ça Bassa et Guillelmus de Plana
impositos ac iconosos dicte confrarie ac etiam Jo/hanne ça
trada Joannem Farrarii Petrum des Casnon et quosdan alios
confratres dicte confratrie quatenus de et pro predicta peccu-
nie quantitate/dicte confratrie restante ad solvendum nos nos-

tre proprio et procuratrix dicti nobilis Poncii Adamar heredis
facemus vendicionem censualis ad octo denarios/pro libra an-
nualis censualis et perpetualis vosque quantum possimus cu-
pimus ad/hec dare opem et operam perfeccionis igitur nomine
propio et ut procuratrix dicti nobilis Poncii Adamar heredis
universalis dicti nobilis viri nostri quondam herentes ab eodem
in dicto procuracionis instramento plenam posse ad infrascripta
et plura alia/peragenda nomine etiam que ergo proprio et ac-
tem procuracionis semper dicte gratis et/ ex certa ciencia per
nos et nostros ac dominum nobile Poncium Adamar et suos
pro exonacione dicte anime dicti nobilis viri nostri quondam
vendimus titulo pure et plene/vendicionis concedimus et tra-
dimus seu quasi pro libero et franco alodio vobis Petro ça Bas-
sa et Guillermo Plana predicti possitis et iconomis dicte con-
fratrie et ad /opus et nomine dicte confratrie perpetuo subs
sine aliquibus servis laudimis et fo/riscapiis et alio dominio in
nudo persu et nuda percepcione quinquaginta duos solidos et
octo denarios monete Barchinone de terno ad racionem octo
denariorum pro libra annalis rendalis censualis et perpetualis
quos vobis nomine dicte confratrie/ imponimus ordenamus et
assignamus super Castrum de Fenetris et totum eius honorem
ac super vallem de Sancta Pace omnibus que aliis et singulis
bonis/ dicti nobilis Poncii Adamar heredis pri tacti et que fue-
runt dicti nobilis quondam/ viri nostri mibilibus et immobilibus
presentibus et futuris hendos et percipiendos per/vos et suc-
cessores vestros in dicta iconomia ac procuracione dicte po-
pule ad odie ad unum/ annum nuni proxime sequentem et ven-
turum et postea sequencia anno quolibet per/ petuo francos
quitios et immuni ab omni guerra marca et alia regalia adque/
alia quacumque tribulacione et conduccionem et hanc vendicio-
nem dictorum quinquaginta duorum solidos et octo denarios
fuimus nominibus iam dictis vobis dicty propriis et icono/
mis pro puro libero et franco alodio ut et dictum prout melius et
utilius ad tui/ tuorumque bonum et sanum intellectum potest
intelligi precio et novem/ precii seu valoris septuaginta octo
librarum et decem novem solidos monete/ barchinone de terno

de quibus nos tenemus pro contenta et pro proventa Renun/
ciando excepcioni peccunie non numerate et non recepisse ac
non utilitatem dicti no/billis viri nostri quondam non comune
et doli et si forte hec vendicio valet plus/seu ea que vigore
huisnodi vendicionis valebunt plus precio prelibat totum/
illud plus vobis et dicte Strutie remitimus et donamus donacione
pura et /irrevocabili inter vivos Renunciantes nominibus quibus
super illi legi qua de/ ceptis ultra dimidiam iustiprecii sub ven/
nitios et omni alii iuri in contrarium veni/enti constituentem me
internu predictam que vobis vendo vestro uxorumque nomine/
possidere ut quasi donec inde corporalem ut quasi auperiti
possessionem in quam in/trandi et adipicendi et penes vos ac
dictam patriam licite ad veniente dicto termi/no ab hodie ad
unum annum nune proxime venturum retinendi vobis dicto /
nomine plenam damus iam dictis nominibus et conferimus po/
testatem cedendo no/minibus quibus super vobis et ipsi Stra/
trie in predictis omnia loca et iura mea /et omnis voces et ac/
ciones meas reales et personales utiles mixtas adque/ directas
et alias quas cum nos nobis et dicto filio nostro competens et
comperituras quo/quo modo Quibus i aribus vocibus vicibus
ronibus et accionibus posito vos et/successores vestri uti age/
re et enperii in iudiciis et entra constituentes nominibus quibus
quibus supra/ in predictis veros dominos et procurens in rem
propriam dicte Straliue ad facundum inde/ nomine precio ves/
tras et successorum vestrosom omni modas voluntates et illie
nominibus quibus/supra promitimus et convenimus vobis pre/
dictam vendicionem et omnia et singula supradictam/habere
rata et grata ac firma et ea atendere et complere ac servare
virtute iuranti/ subscripti et etiam ea facere habere tenere et
possidere et dictos soluciones anno/quotes pro libero et fran/
co alodio ut est dictum complere dicto termino pacifice et
quiete/contra cunctos personas et nihilominus in teneri vobis
et vestris firmiter de firma/ et legali eviccionem premissos obli/
gamus vobis nomine predicto omnia et/ singula bona dictis
nobilis Ponci filii nostri mobilia et in mobilia pencia et/factura
ubique habiat et habenda preterea virtute dicti iuramenti pro-

miti/mus vobis quod nos attendemus vobis dicto soluciones filie et non contravenius ra/cione ypothece seu obligacionis nostre dotis et sponsalicie et nichilominus virtute dicti/iuramenti nomine proprio predicto promittimus et concedimus vobis et successoribus vestris/ que nos per nos seu aliquem aliam interpositam personam publice ut ocube/ non faciemus nec facere prom itemus directe et indirecte aliquid aliquo modo quominus/soluciones dicti censualis vobis seu successoribus vestris in aliquo valeam derogari/ seu etiam retardari renuncians nos nomine procurio quo supra in predictis esse convicta/ et condemnata ac si per sciam iuri ipetenty iudicis a qua modo aliquo non potest/ appellari qua in rem transivit indicatam essemus in eisdem condemnata et con/victa iuratorum sponte in omniam dicti nobilis filii nostri per dominum Deum et eius/ sancta quatuor egangelia corporali a nobis nomine predio tacta predicta om/nia singula attendere et complere et nullo modo contra ... ut venire virtute/ cuius iuramenti scienter Renunciamus nomine quo supra quo ad hec omni iuri/ canonico et civili scripto et non scripto divino et humano contra hec repugnanti Actum est hoc in loco de Santa Pace duodecima die mensis ianurii anno a nativitate/Domini millesimo trecentesimo nonagesimo tercio Sig num Beatricis de Sancta Pace predictem que hec dicti nominibus firmamus laudamus et iuramus/ Tes-tes huius rei sunt Guillermus Collelli de Gordia et Petrus de Coletto de Sancta Pace.

(Arxiu Parroquial de Santa Pau, copia d'un censal)

Sit omnibus notum quod nos Beatrix uxor nobilis viri Domini Hugonis Adamar militis Domini quondam Castri Fenestris et vallis de Sancta Pace ac procuratoria/legitime constitute simul et in solum cum nobili Raymundo Adamar scrista de ecclesie Ilerdense filio nostro et dicti quondam nobilis viri nostri a nobilis Dominis Adamar/nobis et dicto nobili quondam viro nostro filio communi ac ipsius nobilis quondam/ viri nostri herede universali prout de dicta procuracione constat quodam publico instrumento/confecto Barchinone nona die mensis octobris anno prime lapso herentes ab eodem / nobili Poncis Adamar filio

nostro plenum posse ad subscripta et alia plura/ per agenda gratis et ex certa scientia nomine nostro proprio et procurum etiam nomine/ dicti nobilis Poncii Adamar filii nostri confitemur et in veritate recognoscimus/ vobis Petro çã Bassa popule et Guillermo de Plana de mont prepositis et iconomis con/ fratria institute in altari Sancti Stephani sito infra ecclesiam Sancti Martini vallis/ de Sancta Pace quod solvistis et tradistis nobis nos que a vobis ut prepositis et ico/nomis predictis huimus et recepimus voluntati nostre omnes illas septuaginta/ octo libris et decem novem solidos monete barchinone de terno pro quibus seu/quarum precio nos nomine nostro proprio et ut procuratrix dicti nobilis Ponci Adamar/filii nostri vendimus et titulo ven dicionis concessimus vobis tamquam prepositis et iconomis dicte confratrie et eidem confratrie quinquaginta duos solidos et octo/ denarios dicte monete ad rationem octo denationum pro libra annalis rendales censuales/ et perpetuales de censuali pro libero et franco alodio habendas et percipiendas per vos/ et successores vestros in dicta iconomia ac procuracione dicte Stratrie ab hodie ad/ unum anum nomine prime sequentes et venturum et postea ... ive anno/quolibet perpetuo prove in instramento vendicionis dicti censualis die perenti Paulo ante/in subscripti note posse consilio laius continet et quos septuaginta octo libris et/ decem novem solidos dicte monete a vobis huimus et recepimus per modum subscriptum videlicet quod eas de nostri voluntate penes vos ac dictam confratriam/ retinuistis insolutum et satisfaccionem aliarum septuaginta octo libres et decem/ novem solidos dicte monete in quibus dictus nobilis Poncius Adamar filius nostrum eidem/ confratrie tenebat/ causis et rationibus iam in dicto censualis vendicionis instramento/ mencionatis et dideo renunciando excepcioni pecunie non numerate et per modum/ predictum non herede et non recte et doli de predictis septuaginta octo libris. et decem novem solidos per vos nobis per modum predictum ut predicat ensoluti/ facimus nominibus quibus supar vobis nomine eiusdem Stratri et eidem confratrie penum/ a pocam de solutam boncoma et perpetuum finem et

pactum firmissimum de ulteris non petendo ac de non agendo in testimoniam premissorum. Actum/est hoc in loco de Sancta Pace duo decimo mensis januarii anno a nativitate Domini /millessimo trecentesimo nonagesimo quarto Sig num Beatrix de Sancta Pace/predicte que hec dictis nominibus firmamus et laudamus./

Testes huius rei sunt Guillelmus Collell de Gordia et Petrus de Coleto de Sancta Pace.

Arxiu de la Parroquia de Santa Pau (vers diu: "Es una copia Simple del Acte de Censal al del Pergami que segons lo resumen fet es signat de Numero 3").

Quia nullus in carne positus mortem potest evadere corporealem et cum nil cercus morte nichilque mercius hora mortus/ Idcirco in Dei nomine Ego Struclia uxor Petri de Belagarda quondam parrochie Sancte Marie de Archubus Vallis de Sancte /Pace donataque capelle hereme Sancti Simpli site infra dictam parrochiam grani detenta infirmitate de qua mori timeo/ morte tamen corporali in meo tamen bono sensu firmaque loquela ac memoria integra persistens meum facio codo et/ ordino testamentum in quo meos pono et eligo manumissores et huius mei testamenti executores videlicet sacrista/ ecclesie beate Marie de Archubus qui nunc st et qui pro tempore fuerit. Petrum de Colello inferiori de tumceriis/ dicte parrochie et Bernardum des Cros valli de Sancta Pace quibus quidem manumissores meis et cuilibet eorum/ in solidum dono et concedo plenum posse omnia bona mea petendi exhigendi habendi ac recipiendi eaque vendendi/ et destruendi necnon dividendi et distribuendi prout in hoc meo testamento inferius menerant scriptum sine/ etiam ordinatum in primis et ante omnia nolo et mando omnes iniurias meas restitui et debita mea persolvi eligo/ autem sepulturam corpoti meo faciendam in cimiterio beate Marie de Archibus et lego ibidem iure mee sepulture prout/de meis consimilibus fieri est consuetum. Item volo et mando quod die obitus mei intersint mee sepulture decem presbiteri/si fieri possit sin autem in diebus tunc proxime sequentibus qui celebrent missas et alia faciant dunna officia

prout/ anima mea et pro animabus etiam omniun fidelium den-
functurum quibus sacris fiat de bonis meis pro eorum porcione
Item/ lego ornamentis altarum beate Marie de Archubus duos
solidos Item lego ornamentis altarium ecclesie Sancti Mar/tini
vallis Sancta Pace duodecim denarios Item lego ornamentis
altaris Sancti Simplicii duodecim denarios. Item/ lego orna-
mentis altarium ecclesie Sancti Michaelis de Cuthe duodecim
denarios. Item lego confratrie et ... altari/ Sancti Sthephani
sito infra ecclesiam Sancti Martini proximedictis tres solidos.
Item lego Ana Mas Johana parro/ chie Sancte Marie de Ar-
chubus proxime dicte unam tunicam burellam meam Item lego
bacino cere pauperum verectum./ donum ecclesie beate Marie
de Archubus duodecim denarios. Item lego Petro Colelli davall
vicinatus de tramteriis sicte parro/chie de Ardhubus unam
ollam cupri. Item lego firedera dicte parrochie Sancti Martini
unam quarteriam de mestai/Item lego an Casal de Salent aliam
quarteniam de mestaii. Item lego Petro ça Plana davall farmam
quam liceo/ in strimo meo Item ab alia parte lego dicto Petro
ça Plana unum agium quem habeo in manso de Caselles par/
rochie de Cuthe Item lego dicto Petro ça Plana davall unum
coch burell meum Item lego cuilibet dictorum meorum/ manu-
missorum pro labore huius exequcionis duodecim denarios In
omnibus vero aliis bonis mobilibus et/inmobilibus iuribus et
accionibus meis michi ubique pertinentibus et pertinere de-
bentibus nunc vel etiam in futurum/ quocumque modo iure
titulo sine causa preter hec de quibus superius sumtestatus et
inmuniis et debitis meis primis ple/nus restitutis et solutis ins-
tituto et facio michi heredem meum universalem beatum Sim-
plicitum Xristi marti/rem et eius capellam superius scriptam.
Et hec est ultima mea voluntas quam laudo et concedo et volo
com va/lere iure testamenti et si iure testamenti valere nequid
saltem volo quod valeat iure codicillorum vel alio quo/ius
modo quo michi melius de iure valere poterit et tenere. Actum
est hoc testamentum meus domos capelle/ Sancti Simplicii
proximedicit prima die mensis decemper Anno Anativitate Do-
mini Millessimo trecentesimo XC/ nono Sig num Struche tes-

taritis predicte que hoc meum testamentum firmo et laudo/

Testes vocati et rogati huius testamenti sunt discretus Bernardus Tarrada presbiter rector ecclesie Sancti Michaelis/de Cuthe Bernardus Geraldus scriptor discretus Guillelmus Planella presbiter diachonus Petrus çà Plana/ davall Petrus Colell davall et Petrus des Casals dicte parrochie de Archubus de Sancte Pace et/ Raymundus de Casellis parrochie Sancti Michaelis de Cuthe./

Ego Petrus de Podio sacrista ecclesie Sancte Marie de Archubus hoc testium per me receptum scribi feci et clausi et costat/ michi de raso et enmendato in linea XV ecclesia Sancti Martini et in XVI in vallis de et in XXXII trecentesimo XC et in/ XXXIII nono.

Arxiu de la Parròquia de Santa Pau. Pergami Registrat: 52.